

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/962/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4114225793
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4114225793.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpeného Advokátskou spoločnosťou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 810 11 Bratislava, proti žalovaným: 1. O. P., bytom XXX XX B. XXX, a 2. E. P., bytom XXX XX B. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných: Občianske združenie VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, Šafárikovo nám. 7, 811 02 Bratislava, zastúpeného JUDr. Bohdanom Jakubisom, advokátom so sídlom Dobrovičova 13, 811 09 Bratislava, o zaplatenie sumy 689,80 eura s príslušenstvom, o späťvzatie návrhu vo veci vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 14C/211/2014 a o odvolaní vedľajšieho účastníka proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 14C/211/2014-35 zo dňa 30.03.2015 takto

rozhodol:

Odvolací súd p r i p ú š ť a späťvzatie návrhu, rozsudok súdu prvého stupňa č. k. 14C/211/2014-35 zo dňa 30.03.2015 z r u š u j e a konanie z a s t a v u j e .

Žalovaným v 1. a 2. rade a vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaných odvolací súd náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca podal na Okresnom súde Nitra dňa 28.08.2014 návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorým by súd uložil žalovanému zaplatiť mu sumu 689,80 eura s 9,25% úrokmi z omeškania od 16.05.2011 do zaplatenia a náhradu trov konania. Súd prvého stupňa vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 30.03.2015 tak, že žalobu ako neopodstatnenú zamietol. V odôvodnení rozsudku súd uviedol, že účastníci konania uzatvorili dňa 23.11.2009 Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8400026484, na základe ktorej bol žalovaným poskytnutý úver vo výške 564,30 eura, ktorý mali splácať spolu so zmluvnou odmenou v sume 470,36 eura v 30 splátkach po 34,49 eura vždy k 9. dňu v mesiaci, pričom predpokladaná ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) bola 68,86 % a ročná úroková sadzba 68,86 %. Za zmluvou nasledovalo oznámenie veriteľa o schválení úveru s niektorými inými údajmi. Žalobca oznámil žalovaným splatnosť úveru listom zo dňa 25.04.2011. Podľa karty klienta bolo na úver splatených 344,90 eura. Súd po vykonaní dokazovania posúdil právo žalobcu ako premlčané, pričom na prípad aplikoval ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a na premlčanie pri spotrebiteľskom vzťahu prihliadal z úradnej povinnosti. Zamietnutie žaloby súd odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 2 písm. a), b), § 3 ods. 1, 2, zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 100 ods. 1, 2, § 101 a § 103 Občianskeho zákonníka. Pritom vychádzal zo zistenia, že k zosplatneniu dlhu došlo listom zo dňa 28.04.2011 a nesplatený zvyšok úveru žalovaní mali zaplatiť do 15.05.2011. Keďže žalobca podal žalobu na súd až dňa 28.08.2014, podal ju po uplynutí premlčacej doby troch rokov, ktorá uplynula dňa 15.05.2014.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) tak, že úspešným žalovaným náhradu trov nepriznal, pretože si žiadne trovy neuplatnili. O náhrade trov konania vedľajšieho účastníka vystupujúceho na strane žalovaných súd rozhodol tak, že mu náhradu trov právneho zastúpenia nepriznal. V odôvodnení rozsudku súd uviedol, že občianske združenie

Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov vystupovalo v konaní ako vedľajší účastník a ako taký sa nechal právne zastúpiť advokátom, a to napriek tomu, že združenie je odborníkom, ktorého predmetom konania je ochrana práv spotrebiteľa. Trovy, ktoré vedľajší účastník vynaložil na právne zastúpenie, súd nepovažoval za účelné. Združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť z podstaty svojej existencie schopné poskytnúť právnu pomoc pri konaniach v spotrebiteľských veciach, keďže má vo svojich radoch členov s právnickým vzdelaním. V tom súd videl aj dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie trov vedľajšiemu účastníkovi podľa § 150 ods. 1 OSP.

Proti tomuto rozsudku vo výroku o trovách konania podal v zákonnej lehote odvolanie vedľajší účastník na strane žalovaných, ktorý žiadal rozsudok v napadnutej časti zmeniť priznať mu náhradu trov konania z titulu právneho zastúpenia v sume 119,60 eura, pretože rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nesúhlasil s právnym názorom súdu prvého stupňa a poukázal na ustanovenie § 93 ods. 4 OSP. Podľa neho trovy konania vzniknuté v súvislosti so zastúpením advokátom je potrebné zásadne považovať za vynaložené účelne na riadne uplatňovanie, resp. bránenie práva na súde.

Pred nadobudnutím právoplatnosti rozsudku súdu prvého stupňa v rámci plynutia odvolacej lehoty žalobca písomným podaním doručeným súdu dňa 25.05.2015 oznámil, že svoj návrh na začatie konania berie v celom rozsahu späť, a navrhol konanie zastaviť.

Podľa § 208 OSP ak je návrh na začatie konania vzatý späť, keď už rozhodol súd prvého stupňa, ale jeho rozhodnutie nie je dosiaľ právoplatné, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie nepripustí, ak s tým druhý účastník z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvého stupňa a konanie zastaví.

Žalobca má za podmienok ustanovených zákonom právo disponovať s návrhom na začatie konania. V tomto prípade žalobca predmetnú žalobu vzal späť po vydaní rozsudku súdu prvého stupňa bez podania opravného prostriedku, avšak v lehote na jeho podanie, čím voči súdu prejavil vôľu, aby sa nekonalo a o veci meritórne nerozhodlo. Pri účinnom späťvzatí návrhu, t. j. ak odvolací súd pripustí späťvzatie návrhu, všetky účinky konania sa rušia od začiatku a súdená vec sa dostáva do stavu pred podaním návrhu; z toho vyplýva aj povinnosť odvolacieho súdu zrušiť napadnuté rozhodnutie s následným zastavením konania.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 OSP) rozhodol o späťvzatí návrhu po vydaní rozhodnutia súdom prvého stupňa bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 1 OSP) za situácie, že žalovaní na riadne doručenú výzvu na oznámenie súhlasu či nesúhlasu so späťvzatím návrhu svoj nesúhlas neprejavili, rešpektujúc právo žalobcu disponovať podaným návrhom na začatie konania v súlade s citovaným ustanovením § 208 OSP pripustil späťvzatie návrhu, rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a konanie zastavil.

Podľa § 142 ods. 1 OSP účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 146 ods. 1 písm. c/, ods. 2 OSP: (1) Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené. (2) Ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Podľa § 93 ods. 1,2,4 OSP: (1) Ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. (2) Ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. (4) V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Ustanovenie § 142 ods. 1 OSP vyjadruje základnú zásadu uplatňujúcu sa pri náhrade trov konania. Účastník konania, ktorý mal v spore plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto konania. Súd v takomto prípade v sporovom konaní uplatní zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu). Predpokladmi, za splnenia ktorých vznikne nárok na náhradu trov konania, sú jednak plný úspech vo veci a tiež účelnosť trov potrebných na uplatňovanie alebo bránenie práva. Účelnosť trov potrebných na uplatňovanie alebo bránenie práva sa stotožňuje s nevyhnutnosťou alebo s právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s uplatňovaním ústavne zaručeného práva na právnu pomoc (čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky). Nevyhnutné sú tie trovy, ktoré sa musia vynaložiť na procesné úkony nariadené súdom, potrebné na zaujatie procesného stanoviska k žalobe, k meritórnemu vyjadreniu účastníka konania, k vykonanému

dôkazu, na použitie opravných prostriedkov, na zaplatenie súdnych poplatkov, na hotové výdavky a napokon aj trovy zástupcu - advokáta. V prípade zastavenia konania v zásade žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, no ak niektorý z účastníkov zavinil, že sa konanie muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy, a ak sa pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Predmetom tohto konania bolo zaplatenie sumy 689,80 eura s príslušenstvom na podklade spotrebiteľského vzťahu, avšak žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá z dôvodu premlčania tak, ako je to uvedené vyššie v prvom odseku tohto odôvodnenia. Žalovaní mali v prvostupňovom konaní plný úspech, čo založilo im a aj vedľajšiemu účastníkovi vystupujúcemu na ich strane právo na náhradu účelne vynaložených trov konania podľa § 142 ods. 1 OSP. Súd prvého stupňa žalovaným náhradu trov nepriznal, pretože si ich podľa § 151 ods. 1 OSP neuplatnili a v podstate im ani nevznikli. Keďže však po vyhlásení rozsudku súdu prvého stupňa žalobca vzal svoju žalobu späť, odvolací súd v nadväznosti na zastavenie konania rozhodoval nanovo o trovách celého konania. O trovách konania žalovaných rozhodol tak, že žalovaným, ktorí by podľa § 146 ods. 2 prvej vety OSP mali právo na náhradu trov, tieto trovy nepriznal z rovnakého dôvodu, t. j. preto, že si ich podľa § 151 ods. 1 OSP neuplatnili.

Trovy konania si uplatnil vedľajší účastník, konkrétne náhradu trov za zastúpenie advokátom. Vo všeobecnosti v sporoch, ktoré majú povahu spotrebiteľských sporov, sa môže konania zúčastniť na strane spotrebiteľa právnická osoba, ktorou je združenie podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a i. v znení neskorších predpisov. Občianske združenie vystupujúce v tomto spore malo oprávnenie vystupovať ako vedľajší účastník na strane žalovaných a nemuselo preukazovať právny záujem na výsledku sporu. Keďže túto možnosť mu dáva priamo špeciálna zákonná úprava obsiahnutá v ustanovení § 93 ods. 2 OSP, vedľajší účastník má právo aj na právnu pomoc, ktorú v rámci občianskeho súdneho konania možno zabezpečiť prostredníctvom právneho zastúpenia advokátom, a potom má právo aj na náhradu účelne vynaložených trov konania v prípade, ak toto právo vznikne tomu účastníkovi, ktorého v konaní podporuje. Účelnosť vynaložených trov sa dá v zásade stotožniť s nevyhnutnosťou alebo právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s ústavne zaručeným právom na právnu pomoc v zmysle článku 47 ods. 2 Ústavy SR a trovy právneho zastúpenia sa vo všeobecnosti za účelne vynaložené považujú. Aj keď účelnosť vynaložených trov konania treba posudzovať osobitne v každom prípade, vedľajší účastník v predmetnom konaní hájil práva žalovaných ako spotrebiteľov, a to, či bude alebo nebude v konaní zastúpený advokátom, bolo na jeho voľbe.

Pri rozhodovaní o trovách vedľajšieho účastníka bolo potrebné skúmať, či zodpovedajú požiadavke potreby zastupovania advokátom aj s ohľadom na cieľ činnosti vedľajšieho účastníka - občianskeho združenia, ktorým je o. i. najmä ochrana spotrebiteľov, podávanie žalôb podľa zákona o ochrane spotrebiteľa, zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka. To znamená, že samotný vedľajší účastník - občianske združenie - má byť v súlade s prezentovaným cieľom zakotveným v stanovách usporiadaný svojím personálnym zložením tak, aby sám osebe mohol poskytovať ochranu spotrebiteľov a právne služby advokáta využívať v zložitejších právnych prípadoch; to by zodpovedalo aj požiadavke rozumnosti, pričom vedľajší účastník by svoju úlohu, t. j. pomoc spotrebiteľom v súdnom konaní mohol efektívne splniť aj bez vynaloženia nadbytočných nákladov na právne zastupovanie v každej skutkovo a právne takmer totožnej veci. Paušálny vstup vedľajšieho účastníka do všetkých konaní v spotrebiteľských veciach bez ohľadu na stav konania a vôľu spotrebiteľa so zastúpením advokáta zbytočne navyšuje trovy konania a môže viesť k záveru, že účelom vstupu do konania bolo najmä získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov. Vedľajší účastník má právo dať sa v súdnom konaní zastúpiť advokátom, je však potrebné rozlišovať, či ide o využitie ústavne zaručeného práva na právnu pomoc, alebo či ide skôr o zneužitie tohto práva na úkor protistrany, napríklad či ide o zastúpenie v celkom banálnej veci, opakované zastúpenie v tzv. hromadných, skutkovo a právne takmer totožných veciach, alebo je tu snaha zvýšiť náklady konania protistrane. Zásada účelnosti trov je vyvoditeľná zo všeobecných zásad efektivity a spravodlivosti občianskeho súdneho konania ako celok a z ústavnoprávneho princípu proporcionality, chrániaceho primeranosť ako hodnotu právneho štátu (obdobne Najvyšší súd Slovenskej republiky sp. zn. 6MCdo 9/2013, nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I ÚS 3819/13).

Dôležitým pre rozhodnutie súdu prvého stupňa vo veci samej bolo aplikovanie ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a iné, účinného od 01.05.2014, podľa ktorého orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia

práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. Vedľajší účastník, resp. jeho advokát, si museli byť vedomí zákonnej povinnosti súdu prihliadať na premlčanie uplatneného práva aj bez vznesenia námietky premlčania žalovanými alebo vedľajším účastníkom na ich strane. Táto skutočnosť vedie k nutnému záveru, že v tomto prípade trovy vedľajšieho účastníka z titulu zastúpenia advokátom nemohli byť vynaložené účelne na bránenie práva žalovanej.

Vedľajšiemu účastníkovi na strane úspešných žalovaných, ktorí by mali právo na náhradu trov konania podľa § 146 ods. 2 prvej vety OSP, by rovnako patrila náhrada účelne vynaložených trov na bránenie ich práv. V tomto prípade s ohľadom na vyššie opísaný právny názor sa trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka posudzujú ako neúčelne vynaložené, preto odvolací súd rozhodol, že sa mu náhrada trov konania nepriznáva.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.